

เทศน์เช้า วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๙

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ธรรมะเป็นสังฆธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เป็นสาวกสาวกะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีเมตตา กรุณามากมายมหาศาล อยากให้คนพ้นจากทุกข์ พ้นจากทุกข์ ถ้าพ้นจากทุกข์ขึ้นมาแล้ว เราต้องมีอำนาจวาสนาไป

ถ้ามีอำนาจวาสนา มีสติมีปัญญา มันมีขันติธรรม มีความอดทน มีความอดทนแล้วทำ
คุณงามความดีของเรา ทำคุณงามดีของเรา เพราะมันยืนยันว่า กุสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา
ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่วไง

ถ้าทำได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ถ้ามีสัจธรรม มันคุ้มครองดูแลในชีวิตของเรา

แต่เวลาทำแล้วมันเจอวิกฤติในชีวิตขึ้นมา มันทุกข์มันยากไปทั้งนั้นนะ ถ้ามันทุกข์มันยาก สิ่งที่เราทำคุณงามความดีมา เราได้เกิดเป็นมนุษย์ มันเป็นการยืนยันแล้วว่าเราได้เกิดเป็นมนุษย์ มนุษย์มีสติปัญญา มีสมองของตน จะคุ้มครองดูแลชีวิตนี้ให้ประสบความสำเร็จในชีวิต แล้วประสบความสำเร็จในชีวิตทางโลกไป

ทางโลกส่วนทางโลก ทางธรรมส่วนทางธรรม

ถ้าทางธรรมๆ สูง ต่ำ ดำ ขาวขนาดไหน เวลาสิ้นกิเลสแล้วเป็นพระอรหันต์เหมือนกัน เวลาเป็นพระอรหันต์เหมือนกัน เป็นพระอรหันต์เพราะอาสวัชฌญาณทำลายอวิชชาในหัวใจของบุคคลผู้นั้น ถ้าในหัวใจของบุคคลผู้นั้นนะ ต้องมีสัจจะมีความจริงใจ

ถ้ามีสิ่งใดจะมีความจริงเพราะอะไร

เพราะครูบาอาจารย์ของเราที่ท่านฝึกหัดปฏิบัติมา ท่านจะยืนยันว่า ธรรมะอยู่ปากตาย อยู่ปากตายๆ ทั้งนั้นนะ

อย่างคนเราเกิดมา เกิดตายๆ มันก็กลัวความตายกันไง เรากลัวความตายขึ้นมา พอทำ สิ่งใดขึ้นมา เดียวจะเป็น เดียวจะตาย

แล้วอะไรจะเป็น อะไรจะตาย ก็ทำคุณงามความดีอยู่นี้ ถ้าทำความดีอยู่นี้ มันต้องทำ คุณงามความดีด้วยความถูกต้องชอบธรรม เป็นสัมมาทิฐิถูกต้องชอบธรรมไป

ถ้าเป็นมิจฉาทิฐิ เห็นใหม่ ก็เลสมันก็หลอกเราอยู่แล้ว แล้วพอเวลาปฏิบัติขึ้นมา ก็จะ เอาแต่ตามใจของตัวเอง เอาแต่ความสะดวกของตัวเอง เอาแต่ความที่ตัวเองรู้ตัวเห็นนั้นนะ แล้วตัวรู้ตัว เห็น ก็เห็นอยู่นี้ แล้วมันมีอะไรดีงามขึ้นมา

เห็นธรรมต่างหาก

ถ้าเห็นธรรมนะ มันมี จุกๆ อุทปาทิ มันมีจักขุญาณ มันมีญาณในหัวใจ มันต้องเป็น สัจจะความจริงอันนี้ แล้วถ้ามันรู้มันเห็นแล้วนะ จบ ใครจะติ ใครจะเตียน ใครจะว่าอย่างไรนะ ไร้สาระ อยู่ข้างนอก มันจะเข้ามาในหัวใจของเราไม่ได้เลย

แต่ถ้าเราไม่ดี เราไม่เป็นจริง เราหวั่นไหว เขาว่าอย่างไรก็เซซวนไปหมด ใจเซซวนนี้ สำคัญมากเลย เพราะอะไร เพราะเวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ความลังเลสงสัย แล้วสงสัยตัวเรา ใหม่

ถ้าสงสัยแล้ว อย่างหลวงตาพระมหาบัวท่านสงสัย ท่านบอกว่า นิพพานน้อยๆ มันเสวย แล้วปล่อย เสวยแล้วปล่อย อย่างนี้ไม่ใช่นิพพานแล้วหรือ “อย่างนี้” สงสัย ไม่เอา ตัวเองสงสัยไป มันต้องหายสงสัย สิ้นสงสัยสิ แล้วถ้ามันหายสงสัย สิ้นสงสัย มันถึงเป็นความจริงไป

แล้วใครจะถามใครจะถามเรื่องของเขา เรื่องของเขา ถ้ามันเป็นความจริงนะ แต่ถ้าไม่เป็น ความจริง มันหวั่นไหวตั้งแต่ภายในแล้ว มันลังเลสงสัยตั้งแต่ภายในแล้ว แล้ววิตกกังวล ตลอดเวลาเลยว่า กลัวว่าเขาจะไม่เชื่อเรา กลัวว่าเขาจะไม่รับรองเรา

กลัวเขา แล้วเราละ

อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน เราต่างหากสำคัญที่สุด

ถ้าเรายังสงสัยอยู่นะ ยกประโยชน์ให้กิเลสเลย จบ เอาใหม่ การเอาใหม่คือเริ่มต้นใหม่ๆ เริ่มต้นใหม่เพราะอะไร เพราะยังมีชีวิตอยู่นี่ไง ถ้ามันตายไปแล้วจบนะ

มันกุสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา ทำของเราๆ เราเข้าใจว่าฝึกหัดปฏิบัติให้ถูกต้องชอบธรรม แต่มันไหลไปเป็นมิจฉาทิฏฐินั่นแหละ มันเป็นสายบุญสายกรรมของใครนั่นนะ มันจะไปตามกิเลสนั่นไง

แต่ถ้าไปทางธรรม เรามีความสุข ความสงบร่มเย็น ทำดีมาก ทำดีน้อย มันเป็นที่เจตนาของเรา ถ้าเจตนาของเราทำคุณงามความดีในหัวใจของตนนะ ใครจะถามใครจะถามเรื่องของเขา แล้วถามถึงทั้งนั้นนะ เพราะอะไร เพราะคนไปวัดๆ ทุกสังคมจะดิ้นรนินทาใจ ไข้วพวกไปวัดๆ ไข้วพวกที่มีปัญหา

ใช่ มีปัญหาเพราะทุกข์ไง แล้วทุกข์เป็นสุภาพบุรุษด้วย ภัยอมรับความจริง แล้วทุกข์จะทำความจริงของทุกข์ขึ้นมา ทำไม

แต่เวลาคนถามคนถามเรา มันไปตามเขาไป

เขาถามเขาถามนะ ถ้าคนที่เขามีอำนาจวาสนานะ มันเป็นแรงบวกเลยละ เราจะเพิ่มความเพียรเป็นสองเท่า เราจะทำคุณงามความดีให้มากกว่านั้น ใครจะเห็นต่าง เรื่องของเขา มันเป็นวาสนาของคน

แม้แต่ว่า เวลาพระอรหันต์ในสมัยพุทธกาลสิ้นกิเลสแล้วไง ไข้วผู้มีอำนาจการอย่างไรก็ตามของตนถูกต้องชอบธรรมทั้งนั้นนะ

เวลาไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก “อัสวักขยญาณสำคัญที่สุด เหตุและผลที่ทำให้เธอสิ้นกิเลสสำคัญที่สุด”

แล้วเป็นพระอรหันต์แล้ว แล้วมาเถียงกันเรื่องอะไร

เถียงกันเรื่องความถนัด นี่พระอรหันต์ประเภทใดๆ ไง

หลวงปู่มั่นยืนยันว่าพระอรหันต์มีประเภทเดียว ประเภทสิ้นกิเลส แล้วนั่นมันเป็นวาสนาของแต่ละบุคคล

อำนาจวาสนาของแต่ละบุคคล เราไม่ต้องไปวัดค่าตรงนั้น วัดค่าที่ว่าเรามีความเพียรไหม เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนาแล้ว เราจะเอาอริยทรัพย์ ทรัพย์ที่เป็นข้อเท็จจริงที่มันจะติดหัวใจดวงนี้ไป

เพราะคนเราเกิดมานะ ได้สร้างบุญสร้างบาปมามากน้อยขนาดไหนก็แล้วแต่ สิ่งที่จะติดหัวใจไปมีบุญและบาปเท่านั้น แล้วบุญและบาปนั้นก็ผลของวิภวภูติ ก็เวียนว่ายตายเกิดในวิภวภูติไง ทำคุณงามความดีก็ไปเกิดเป็นพระอินทร์ เป็นพระอินทร์นะ ควบคุมดูแลพวกเทวดา

เวลาพระกัณฐะออกจากนิโรธสมาบัติ ปลอมเป็นคนจนมาใส่บาตร แผลงร่างมาเป็นช่างทอหูก แล้วมาใส่บาตรพระกัณฐะที่ออกจากนิโรธสมาบัติไ้

พระกัณฐะจะโปรดคนทุกข์คนจนไ้

“มหาบพิตร มหาบพิตรอย่าชี้โก่งสิ นี่เขาจะโปรดคนทุกข์ คนยาก คนจนไ้”

“ข้าพเจ้าจน”

จนเพราะอะไร

จนเพราะว่าเป็นพระอินทร์ เป็นผู้ปกครองเทวดา แต่เทวดาเขาสร้างบุญกุศลของเขามาเขามีทรัพย์มากกว่าไ้ แสงสว่างกว่า ทุกอย่างดีกว่าไ้ มันมาเติมบุญๆ นี่ไ้ เพิ่มบุญขึ้นมาเพื่อจะให้มามีทรัพย์ของตน ผู้ปกครองคนอื่นก็ต้องมีทรัพย์สิน

นี่โลกๆ เห็นไหม

พระอินทร์ๆ เทวดา อินทร์ พรหมก็เสวยภพเสวยชาติอย่างนี้แหละ ทิพย์สมบัติๆ ไ้ใครว่าไม่มีจริง แล้วแต่ แล้วแต่กิเลสมันจะหลอกหลงได้มากน้อยแคไ้

ถ้าเราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ยืนยัน แล้วเทวดา อินทร์ พรหมที่เขาเป็นธรรมนะ ทำวจุโลกบาลทั้งหมดมายืนยันเลยว่า

คุ้มครองดูแลผู้ที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ เรื่องชีวิต เรื่องจิตวิญญาณ โลกแห่งวิญญาณ เขาเป็นคนปกครอง

สิ่งที่เป็นสัจจะเป็นความจริงมันมีของมัน ผู้ที่มีหนุมิตา เขารู้เขาเห็นของเขา

ไ้เราหุมีดบอดยังอวดดี อวดดีว่า ภพชาติไม่มี ทุกอย่างไม่มี ชีวิตนี้มีชีวิตเดียว

แล้วความดีความชั่วล่ะ

เกิดมาเป็นพี่น้องกันในพ่อแม่เดียวกัน ยังคิดไม่เหมือนกัน คนหนึ่งจิตใจสูงส่ง เสียสละให้กับทุกๆ คนได้ อีกคนหนึ่งเกิดมานะ ตีโพยตีพาย พ่อแม่ไม่รักๆ แล้วก็จะเรียกร้อง เรียกร้องอะไร เรียกร้อง

ค้นหาความทะยานอยากถมไม่มีวันเต็ม ค้นหาความทะยานอยากมันจะครองโลก ๕ ไบ มันยังไม่พอใจของมัน ทำสิ่งใดแล้ว มันคิดเองไ้ เขาทำดีกันมาเกือบตาย มันไม่พอ มันจะเอามากกว่านั้นนะ มันจะเอาชีวิตฝังตรงข้ามเลยล่ะ มันจะเอาชีวิตพ่อชีวิตแม่มันเลยล่ะ ลำเอียงๆ

มันสมดูลแล้วแหละ นี่ไ้ แต่คนที่จิตใจเขาสูงส่งล่ะ ทำไมเขาไม่เท่ากันล่ะ

นี่ไ้ สิ่งที่เป็นบุญและบาปติดหัวใจดวงนี้ไป แล้วเวลาเกิดมา นี่ไ้ พันธุกรรมของจิตๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย พระอรหันต์แต่ละองค์แสนกับทั้งนั้นนะ

ถ้าไม่แสนกับนะ จิตใจมันหวั่นไหว ไปเจอสิ่งใดเรรวนไปหมดนะ

แต่ถ้าคนมีหลักมีเกณฑ์นะ เห็นผิดชอบชั่วดีโดยความเป็นจริง ผิดก็ผิด ถูกก็ถูก ชั่วคือชั่ว ดีคือดี แล้วเอ็งเลือกอะไร เอ็งเลือกอะไร

นี่มันอยู่ที่วินัยของเราไ้

แล้วเวลาไปนั่งสมาธิภาวนา พอจิตมันสงบ เอ๊ะ! สงบจริงหรือสงบปลอม เอ๊ย! ถ้ามันสงบ มันมีเหตุอะไรถึงสงบล่ะ แล้วมันคลายออกมามันเป็นอย่างไรล่ะ แล้วเวลามันสงบแล้ว เวลาจะทำอีก ทำไมมันทำไม่ได้ล่ะ

เห็นไหม ถ้ามี เอ๊ะ! เอ๊ะ! นี่มันเริ่มตรวจสอบพฤติกรรมของจิต มันเริ่มตรวจสอบการกระทำของตน ถ้าเริ่มตรวจสอบการกระทำของตนนะ ศีล สมาธิ ปัญญา

พระกรรมฐาน ลูกศิษย์ของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น เขาวัดกันว่าถ้าศีลมันต่างมันพริ้ว เวลาเป็นสมาธิมันก็ต่าง มันก็พริ้ว ถ้ามันศูนย์ มันก็เป็นมิจา แล้วเวลามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา คุณูปกตียังคงอยู่ ยังไปปดหมดเท็จขนาดนี้ เวลาจิตสงบเข้าไปมันเป็นนามธรรม มันยิ่งร้ายกว่านี้อีก มันปลิ้นมันปล่อน มันหลอกตัวมันเองนั่นนะ แล้วก็หลงเชื่อ

เวลาหลงเชื่อขึ้นมา ทำตามสมาบัติเหาะเหินเดินฟ้าได้อย่างเทวดานั้นนะ ถึงเวลาแล้ว เพราะไม่มีศีลใจ ฆ่าได้แม้แต่อาจารย์ของตน พยายามฆ่า พยายามฆ่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหลายรอบ

แต่บุญบารมีมันแตกต่างกันไป ทำแล้วไม่ประสบความสำเร็จ ใ้อโฮ! มันสร้างเวรสร้างกรรมมากมาย

ระลึกได้นะ จะไปขอขมา ลงหน้าเซตวันเพื่อจะไปชำระความสะอาดร่างกาย จะไปกราบพระพุทธรูปเจ้า ต้องให้มันสะอาด พอตื่นแต่ละพื้นปั๊บ ธรณีสูบสดๆ ร้อนๆ นรกอเวจี สดๆ ร้อนๆ ไม่ต้องตายแล้วไปตกนรกนะ ไปเป็นๆ นี่แหละ นี่เพราะอะไร เพราะเขาทำของเขา เขาทำของเขาทั้งนั้นนะ แต่เขายังระลึกได้ เห็นไหม

ด้วยมิจาทิฏฐิไง พอจิตมันเป็นสิ่งใดขึ้นมาแล้วเกิดมิจาทิฏฐิขึ้นมา มันคิดของมัน มันไปเตลิดเปิดเปิงเลย

แต่เป็นสัมมาทิฏฐิ เอ๊ะ! ทำไมคราวนี้เข้าใจ ทำไมคราวนี้เข้าใจไม่ได้ ตรวจสอบศีลแล้ว แล้วถ้ามีอะไรข้องใจ ปลงอาบัติทันที ปลงอาบัติๆ เพราะความสะอาดบริสุทธิ์ของตน แล้วมีสติมีปัญญา แล้วศีล สมาธิ

ทำความเข้าใจให้ได้ ถ้าทำความเข้าใจให้ได้ มันชำนาญในวิธีนี้ นั่งสมาธิทุกวัน ปฏิบัติทุกวัน ทำไมมันจะไม่รู้ วันนี้ไม่ได้อะไรเลย วันนี้ปวดหน้าดูเลย วันนี้ทุกข์ยากมาก

เรามีความเพียรชอบ ความเพียร ความวิริยะ ความอุตสาหะ

แม้แต่ทางโลก เขาทำหน้าที่การงานของเขา เขาก็มีขันติธรรม มีวิริยะ มีอุตสาหะของเขา เขาทำของเขาเนะ วันนี้ผิดพลาดเนะ ทำซ้ำๆ มันต้องมีชำนาญขึ้นมา มันต้องถูกต้องขึ้นมาจนได้

นี่ก็เหมือนกัน เราจะฝึกหัดปฏิบัติมา เราใช้ความเพียร ความวิริยะ ความอุตสาหะไป

นักกีฬาเขาจะเป็นนักกีฬาอาชีพ เขาฝึกหัดทั้งวัน วันหนึ่ง ๘ ชั่วโมง ๑๐ ชั่วโมง ทุกวันๆเลย นักกีฬาที่มีชื่อเสียงขึ้นมา เวลาเขาไปสัมภาษณ์เนะ เขาจะบอกเลยเนะ ว่าชีวิตวัยเด็กเขาไม่มีพ้อถ้าประสบความสำเร็จแล้ว อยากจะไปเที่ยวสนุกชดเชยชีวิตวัยเด็กไป

วัยเด็กเขาฝึกเขาฝน ไล่ที่มีความสามารถ เขาฝึกเขาฝนทั้งนั้นเนะ

ไฉนี้เราจะเอาความสุข จะเอาความจริงในหัวใจของตน แล้วมันฝึกฝนไม่ใช่ฝึกฝนด้วยร่างกาย เติบจนกรม นั่งสมาธิภาวนา แต่มันฝึกฝนที่หัวใจ มันสงบอย่างไร จิตมันเป็นอย่างไร แล้วถ้ามันยกขึ้นสูวิปัสสนา สุตมยปัญญา จินตมยปัญญา

เราพูดทุกวัน เราเน้นทุกวัน เพราะอะไร

เพราะเราจะยืนยันว่า ความคิดวิทยาศาสตร์ทางโลกมันเป็นสุตมยปัญญา ภาวนามยปัญญา ปัญญาจะเกิดจากการภาวนา พอมันเป็นจริง มันมหัศจรรย์ แล้วมันสำคัญที่ว่ามันมหัศจรรย์ต่อผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเนะ เพราะมันชัดมันเจน

แล้วใครหิวข้าว ใครกินข้าว แล้วก็อิมกับคนคนนั้น ผู้ที่ปฏิบัติขึ้นมาเขาได้สัมผัสของเขา เขาก็จะรู้เฉพาะปัจเจกตัง สันติภูมิโกของเขา

แล้วผู้รู้เขารู้แล้ว เขาฟัง ใ้ปัญญาๆ เนะใ้เพื่อเจอ มันเพื่อพอก มันเป็นทมนต์ดี มันจะเขียนนิยายธรรมะ เขียนเข้าไปเถอะ เขียนอยู่นั้นเนะ เป็นไปไม่ได้

เวลาเกิดภาวนามยปัญญา พูดไม่ออกเลยละ จะเขียนให้ใครรู้

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อาสวัชฌญาณ ทำลายอวิชชาในหัวใจขององค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เทศน์ว่าการ พระปัจเจกพุทธเจ้าตรัสรู้เองโดยชอบเหมือนกัน แต่
พูดเหมือนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ได้

มันอธิบายถึงอาการของจิต ชันธ ๕ อายตนะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต้องสร้างสมบุญญาธิการมาเป็นองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย ถึงได้วางธรรมและวินัยนี้ได้ พระปัจเจก
พุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ ตรัสรู้เองด้วยตนเอง แต่ก็รู้เฉพาะตนนั้นนะ

แล้วพวกเราฝึกหัด สวาก สวากะ เวลาพูดไปถ้ามันเป็นข้อเท็จจริง มันเป็นข้อเท็จจริงใน
ใจดวงนั้น แล้วเวลาอธิบายธรรมะก็อธิบายธรรมะโดยทฤษฎีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้า เพราะตัวเองไม่มีปัญญาหรอก เป็นเรื่องไร้สาระ ใ้ที่อวดรู้อวดดีนะ นั้นนะศึกษาธรรมและ
วินัย จดจำธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จดจำธรรมวินัย แล้วก็อ้างอิงว่าเป็น
สติปัญญาของตน นี่สุดมยปัญญา เพราะมันมีกิเลส มันถึงลุ่มหลงขนาดนั้นนะ

แต่ถ้าเป็นธรรมๆ นะ ถ้าหัวใจมันเป็นธรรม เวลาอ้างอิง ธรรมะขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า ครูบาอาจารย์ เวลาถ้ามีเกร็ดที่ใครกระทำแล้วเป็นสมบัติของเขา นั้นนะเป็น
สมบัติของครูบาอาจารย์ เราอ้างอิง แต่เรารู้อะไรละ

ถ้ารู้จริง มันก็พูดตามความจริงได้ไง ถ้ารู้ไม่จริงก็ด่าว่า แล้วไม่รู้เรื่องสิ่งใดเลย แล้วก็ไม่มี
อะไรเป็นประโยชน์กับใครทั้งสิ้น

เวลาเป็นประโยชน์ เวลาเทศน์ว่าการ ฟาดหัวกิเลส ฟาดหัวความเห็นผิด ฟาดหัวที่มัน
ยึดมั่นถือมั่นให้มันสงบตัวลง แล้วถ้ามันเป็นปัญญาของเราเอง เอ้อะ! เอ้อะ! โอ้โฮ! มหัศจรรย์ใน
ใจดวงนี้ไง

อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

มันต้องไปถึงตรงนั้น มันถึงเกิดจักขุญาณ ตาของจิต จิตมันรับรู้ แล้วจิตมันเป็น
ข้อเท็จจริง จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ พระโสดาบันเกิดอีก ๗ ชาติ ทำไม ๗ ชาติละ พระ
อนาคามีไม่เกิดบนกามภพ เกิดเป็นพรหม แล้วสิ้นกิเลสมันเป็นอย่างไร ทำไมไม่รู้

ไม่รู้อะไรเลยหรือ ไม่รู้อะไรเลย หิว กินข้าวแล้วก็อิ่ม แล้วจิตใจมันจะอิ่มได้อย่างไรละ ก็
หิวอยู่อย่างนั้นนะ ก็มันไม่รู้ มันสงสัย มันไม่เป็น ถ้ามันเป็น จบ

อกุปปกรรม เป็นในหัวใจดวงนั้น

เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพ ทุกคนทำสิ่งใดก็ได้
ทางโลกและทางธรรม จะเป็นสมบัติของบุคคลคนนั้น เหว้ง